

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
HUMANITARINĖS TEISĖS IR HUMANITARINĖS VEIKLOS PROBLEMOS	

Dėstytojas (- ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Indrė Isokaitė-Valužė Kitas (-i): dr. Gabija Grigaitė – Daugirdė	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	8 (pavasario) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiam	
Išankstiniai reikalavimai: Tarptautinė viešojo teisė	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	32	101

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Suteikti visapusiškų žinių apie ginkluotiems konfliktams taikytiną teisę, tarptautinės humanitarinės teisės ir humanitarinės veiklos pagrindinius principus, humanitarinės teisės institutus; ugdyti gebėjimus diferencijuoti valstybės ir nevalstybinių darinių atsakomybę už humanitarinės teisės pažeidimus ir humanitarines krizes; sistemiškai aiškinti humanitarinės veiklos standartus, humanitarinės veiklos subjektus; praktiškai taikyti teorines žinias kritiškai analizuojant ir vertinant humanitarinės veiklos problemas.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- suvoks ir sistemiškai aiškina tarptautinės humanitarinės teisės šaltinius, <i>inter alia</i> , taikomus ginkluotiems konfliktams, bei tarptautinės humanitarinės teisės normų prasmę ir turinį, jų įgyvendinimo problematiką ir sklaidos būtinybę bei teisingai tai taikys grindžiant teisinius sprendimus;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas.	Darbas seminarų metu, grupinis tiriamasis darbas, egzaminas.
- žinos pagrindinę tarptautinių ir nacionalinių teisminę praktiką humanitarinės teisės srityje, gebės ją kritiškai analizuoti ir etišškai vertinti;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas.	Darbas seminarų metu, grupinis tiriamasis darbas, egzaminas.
- gebės nustatyti skirtingoms humanitarinėms krizėms taikytiną teisę, kritiškai įvertinti valstybių elgesį ir tarptautinių bei nevyriausybinių organizacijų vaidmenį humanitarinės veiklos kontekste, pagrįsti jų atsakomybę tarptautinę humanitarinę reglamentuojančių teisės normų požiūriu;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas.	Darbas seminarų metu, grupinis tiriamasis darbas, egzaminas.
- galės raštu ir žodžiu, argumentuotai, remiantis tarptautinės humanitarinės teisės teorinėmis bei tarptautinių ir nacionalinių teismų praktikos analizės metu įgytomis žiniomis kritiškai ir logiškai perteikti savo idėjas, mintis;	Seminarai, savarankiškas darbas.	Darbas seminarų metu, grupinis tiriamasis darbas
- mokės savarankiškai dirbti ir naudotis teisinės informacijos duomenų bazėmis, bei kitais šaltiniais reikalingais tarptautinės humanitarinės teisės žinių gilinimui (bei studijų tęsimui).	Seminarai, savarankiškas darbas.	Darbas seminarų metu, grupinis tiriamasis darbas

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis laikas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Ginkluotiems konfliktams taikytina teisė. Tarptautinės humanitarinės teisės (THT) samprata, šaltiniai, pagrindiniai principai ir vartojamos sąvokos.	4						4	12	Mokslinės literatūros analizė.
2. Ginkluotų konfliktų rūšys. Kvalifikacijos problemos ir pasekmės, įtaka humanitarinės veiklos teisiniam režimui.	2		2				4	12	Mokslinės literatūros analizė, teismų praktikos analizė praktinių užduočių modeliavimas ir sprendimas.
3. Civiliai ir jų apsauga ginkluoto konflikto metu. Kariavimo būdų ir priemonių reglamentavimas tarptautinėje humanitarinėje teisėje.	2		2				4	12	Mokslinės literatūros analizė, diskusijos, praktinių užduočių modeliavimas ir sprendimas.
4. Kombatantai. Karo belaisviai ir jų statusas. Sužeistųjų, ligonių ir skęstančiųjų apsauga.	2		2				4	10	Mokslinės literatūros analizė, teismų praktikos analizė diskusijos, praktinių užduočių modeliavimas ir sprendimas.
5. Atsakomybė už tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus. Valstybių atsakomybė ir tarptautinė baudžiamoji atsakomybė už nusikaltimus pagal tarptautinę teisę.	2						4	13	Mokslinės literatūros analizė, teismų praktikos analizė diskusijos.
6. Pareigos ginti doktrina tarptautinėje viešojoje teisėje. Valstybės atsakomybė už humanitarinę krizę. Humanitarinės intervencijos teisėtumas šiuolaikinėje tarptautinėje teisėje.	4		2				6	10	Mokslinės literatūros analizė.
7. Teisė suteikti ir gauti humanitarinę pagalbą. Humanitarinės veiklos samprata ir standartai.	2						2	10	Mokslinės literatūros analizė, praktinių užduočių modeliavimas ir sprendimas.
8. Humanitarinės veiklos subjektai, jų teisės ir pareigos. Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas. Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio judėjimas.	2							10	Mokslinės literatūros analizė, teismų praktikos analizė diskusijos, praktinių užduočių modeliavimas ir sprendimas.
9. Iššūkiai tarptautinei humanitarinei teisei ir humanitarinei veiklai. Žmogaus teisės ir jų užtikrinimas krizių kontekste. Nevalstybiniai dariniai ir jų atsakomybė.	2		2				4	12	Mokslinės literatūros analizė, teismų praktikos analizė diskusijos, praktinių užduočių modeliavimas ir sprendimas.
Iš viso	22		10				32	101	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminarų metu	20	Semestro metu	Vertinamas pasirengimas seminarų užduotims, aktyvus ir rezultatyvus dalyvavimas diskusijose, problemų formulavimas ir jų sprendimų siūlymas, turiningų kritinių pastabų teikimas ir kitų diskusijos dalyvių komentavimas, atsakymai į pateiktus klausimus, numatytos teisinės informacijos paieškos medžiagos seminaruose pristatymai, praktinių užduočių atlikimo teisingumas ir tinkamumas, tinkamas tarptautinės humanitarinės teisės normų taikymas.

Grupinis tiriamasis darbas	10		Semestro metu atliekamas grupinis tiriamasis darbas raštu, susietas su tarptautinės humanitarinės teisės taikymo ir įgyvendinimo analize. Vertinama darbo struktūra ir apimtis; turinys (ar analizė išsami, sistemiška, pateikiami tinkami argumentai); naudojami šaltiniai; dėstyto kalba ir vartojami teisiniai terminai.
Egzaminas	70	Semestro gale	Atsakymai į uždarus testo formos klausimus, kurių metu studentai turi parodyti ir žinias, ir jų pagrindus susiformuotą tarptautinės humanitarinės teisės problematikos suvokimą, bei demonstruoti įgytus naujus gebėjimus. Klausimų 10, visi vertinami po 1 balą (gautas įvertinimas dauginamas iš 0,7).

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
ŽILINSKAS, J. MAROZAS, T.	2016	Tarptautinė humanitarinė teisė (ginkluotojo konflikto)		Vilnius: Registrų centras
H-J. Heintze, A. Zwitter (eds.)	2011	International law and humanitarian assistance. A crosscut through legal issues pertaining humanitarianism.		Springer
International Committee of the Red Cross	2019	International Humanitarian Law and the challenges of contemporary armed conflicts - Recommitting to protection in armed conflict on the 70th anniversary of the Geneva Conventions		Geneva: International Committee of the Red Cross https://reliefweb.int/report/world/international-humanitarian-law-and-challenges-contemporary-armed-conflicts-recommitting
SASSÒLI, M.; BOUVIER, A. A. (in co- op. with OLSON, L. M., et al.)	1999	How Does Law Protect in War?: Cases, Documents and Teaching Materials on Contemporary Practice in International Humanitarian Law		Geneva: International Committee of the Red Cross
VADAPALAS, V. JARUKAITIS, I.	2000	Tarptautinės humanitarinės teisės įgyvendinimas Lietuvos Respublikoje		Vilnius: Eugrimas
QURESHI, W.A.	2018	Untangling the complicated relationship between international humanitarian and human rights law in armed conflict		Penn State Journal of Law & International Affairs https://elibrary.law.psu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1181&context=jlia
Papildoma literatūra				
		Tarptautinės humanitarinės teisės tyrimų iniciatyva, Harvardo universitetas [interaktyvus]		http://ihlresearch.org/amw/index.php
		Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komiteto internetinė svetainė [interaktyvus]		www.icrc.org